Година II. Ямболъ, 22 юлий 1925 година. Брой 100.

ТРАКИЕЦЪ

седмиченъ вестникъ за обществени и стопанско-економически новини.

:: УРЕЖДА РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ. ::

Всичко се изпраща до печатница „Свѣтлина"-Марангозовъ-Ямболъ.

АБОНАМЕНТЪ: за година 70 лв. за 6 месеца 35 лв., за 3 — 20 лева.

Отдѣленъ брой 1·50 лева.

ПЛАЩА СЕ: за известия вѣнчални, годежни и именни дни по 50 л., за скръбни — 100 лева.

Официални обявления по 1·50 лв. на ☐ с. м. Сждебнитѣ пристави плащатъ по 0·50 лева на дума.

Търговски — по споразумение.

За хроникиране — 5 лева на редъ.

Всичко въ предплата.

Ржкописи не се връщатъ.

Брой 100.

100 БРОЯ.

Въпреки предсказанията на лоши орисници, въ ржцетѣ на читателя и абоната е вече 100-тния брой на «Тракиецъ». Двегодишното му сжществуване е добъръ белегъ за всичко, уви само не и за джеба на стопанина му. Преди да се самохвали, «Тракиецъ» иска всички да чуятъ, при какви условия е достигналъ до стотния си брой.

На пръсти сж ония, които съ добра воля сж внесли своя абонаментъ. Година и половина следъ сжществуването си, «Тракиецъ» направилъ вече грамадни разходи, понече да събере дълговетѣ на абонатитѣ си. И какво? — Получи $^{9}/_{10}$ отъ квитанциитѣ обратно, придружени съ цененъ материалъ, като документъ за изчезване на всѣкаква съвестность, честь и елементарно себеуважение у множина благоволили да дадатъ просторъ на своитѣ «чувства» върху гърба на въпроснитѣ квитанции. Издателството остана въ недоумение отъ такава една гавра. Година и половина да получавашъ до 78-ия брой, и когато съ право те поканватъ да платишъ — да откажешъ, това не е само белегъ на недобросъвестность и невъзпитаность, но и на едно своего рода мошеничество. «Тракиецъ» не можеше дори да си отмъсти съ публикуване имената на тия господа. Осемтѣхстотинъ имена съ градътъ и селото биха заели 1—2 броя; къмъ разхода за тѣхъ би трѣбвало да се прибави по 150 лв. на брой пощенска такса. А всичко това ще се впише къмъ разноскитѣ по 800 квитанции, за които е платено нѣколко хиляди лв. пощенско право, обгербвани сж съ по 1 л марка и е платено за написването имъ въ по 2 екземпляра. И всичко това, да омилостивишъ една хиляда крайно безсъвестни хора, които даромъ сж получавали 100 броя, изпущайки отъ съзнанието си колко струва единъ само отъ тия броеве, послужили имъ най-малко за амбалажъ.

Но не само абонати се оказаха неблагодарни. Редица официални учреждения още не сж благоволили да платятъ своитѣ публикации; а най-вече ония, за които е платено 15% рекламно право, по сжществуващия на времето законъ за рекламата. Не сж малко и частнитѣ лица, които се преструватъ, че сж забравили да платятъ своитѣ реклами.

Особено интересна и малко неясна е работата, че сждебнитѣ пристави не спохождатъ «Тракиецъ», чийто тарифи сж съ 50% по-ефтини отъ тия на другитѣ вестници. Ощетения длъжникъ може би нѣма значение за разни безконтролни интереси.

И въпреки всичко, «Тракиецъ» стжпи на краката си, и не е погрѣшно да се каже, че покрай популярностьта си, благодарение редица усилия, той може да се гордѣе, че е най-кокетния и издържанъ провинциаленъ вестникъ. Това поне говорятъ много писма на абонати, които въпреки, не намиратъ вестника ни за добре списванъ, по «икономически» не могатъ да го получаватъ.

Качествата на «Тракиецъ»! — Самостоятелность, неутралность къмъ политическата и криминална смрадь, широко отворени колони за всѣко просвѣтено мнение по обществени и културни въпроси, подкрепа на всѣко обещаващо явление.

Отхвърлилъ всѣкакви американски предложения за бракосъчетание съ колегитѣ му — «Тракиецъ», празнувайки юбилейния си 100-енъ брой, очаква материалната и морална подкрепа на обществото, абонати и учреждения, за да продължава да излиза въ сжщия видъ, като на сътрудницитѣ си заявява, че продължава да печати безплатно драсканията имъ.

ТРАКИЕЦЪ.

Т. Б.

МАЛКИ НѢЩА И ГОЛѢМИ ИДЕИ.

На първитѣ не се обръща достатъчно внимание, а за вторитѣ се говори прекалено много.

Всѣки желающъ да работи за обществото почва отъ тамъ: — да нахвърля голѣми идеи, да дава планове за работи, които трѣбва да станатъ, обаче малцина се погрижватъ да трасиратъ пжтя къмъ реализирането на тия голѣми идеи. Поради това тѣ оставатъ далечни и неприложими — хората не сж подготвени за тѣхното възприемане.

И това е вѣрно въ всѣка область на живота. Като че ли единъ неумолимъ законъ е наложилъ навсѣкжде това положение, и всѣки счита за недостолепно да се занимава съ малкитѣ нѣща. А тѣ сж тъй много — у тѣхъ ние постоянно се препжваме.

Желающитѣ да реформиратъ общественитѣ порядки, съ крещящи фрази прокламиратъ платформитѣ си и повличатъ жаднитѣ за благоденствие маси следъ себе си. Почва се походъ къмъ красиви далечноочертани форми, обаче пжтя е труденъ — малкитѣ нѣща ставатъ голѣмо спжвало. И голѣмитѣ идеи се компрометиратъ, макаръ, че тѣ незаслужаватъ такава жестока сждба. Въ стремежа си нагоре, ние забравяме, че е нужно трениране за живѣене въ гонимитѣ поефирни обществени сложения и въ захласъ хукваме, на тамъ — къмъ желаното, безъ да си дадемъ смѣтка: — отговаряме ли на необходимитѣ условия?

Може ли единъ носящъ пороцитѣ на днешното общество да комплектува бждащата мирна животна конструкция безъ да се е отърсилъ отъ тѣхъ, безъ да ги е надживѣлъ?

Партийнитѣ и обществени водачи правятъ една единствена грѣшка, която обаче дава неправиленъ ходъ на цѣлата имъ понататъшна дейность. Тѣ съ стръвь се нахвърлятъ и почватъ възторжени слова за онова, което трѣбва да е, за зората която ще изгрѣе следъ промѣняне на днешния строй, обаче за труднодтитѣ на това реформиране, за неподходящностьта на хората съ своитѣ груби нрави тѣ не споменаватъ; тѣ знаятъ, че тамъ е болния въпросъ и го премълчаватъ, като се надѣватъ, че може би и безъ неговото разрешение ще мине.

Обществото бленуващо за облекчение на свѣтовнитѣ неджзи се увлича подиръ голѣмитѣ идеи и възприело ги, се чувствува негодно да ги живѣе — то се връща къмъ старото, макаръ то и да е по-лошо. Малкитѣ нѣща, на които не се обръща внимание, почватъ да се проявяватъ.

А малкитѣ нѣща сж всички наши всѣкидневни пороци, съ които не може да се живѣе въ едно общество на честни взаимоотношения. И ние обичаме да се утешаваме, че съ настжпването на новото и ние ще се промѣнимъ.

А новото може да настжпи едва следъ като ние успѣемъ да се реформираме. То не се гради съ ентусиазъмъ, съ възторгъ; нужна е системна зидарска работа, която коренно да промѣни отдѣлния човѣкъ и тогава то само ще дойде. И тогава връщане назадъ не ще има, стълкновенията ще бждатъ изключени.

Нека обърнемъ по-голѣмо внимание на малкитѣ нѣща въ живота, а реализирането на великитѣ идеи ще се постигне само!

Г-ца Николинка П. Дякова
и
Г-нъ Асѣнь Видевъ
Ще се вѣнчеятъ на 26 юлия, 3 часа следъ обѣдъ, въ църквата „Св. Никола".
Настоящето замѣня пропуснати покани.
Поздравленията се приематъ въ дома на младоженеца.
Ямболъ. Ямболъ.

КОНЦЕРТА НА ГЕОРГИ ГОСПОДИНОВЪ И КРЪСТЮ КЕБЕДЖИЕВЪ.

Че концерта на Господиновъ и Кебеджиевъ бѣше слабо посетенъ, е немного страненъ фактъ, като се има предвидъ апатията и теснгръдото недовѣрие, съ което обществото всѣкога се е отнасяло къмъ способнитѣ хора, излѣзли непосредно отъ неговата среда. Полуинтелегента всѣкога чувства апаративна нужда отъ «имена», екзотична слава и препоржка, за да се реши да вкуси отъ вишата духовна храна, която хората на изкуството му предлагатъ. А за свидна радость и гордость подиръ дарования израстли между насъ — и дума да не става: тукъ въ пълно владение е библейската максима за непризнаването на пророцитѣ въ отечеството имъ.

Пресни сж парливитѣ примѣри съ Ана Тодорова и Петъръ Райчевъ. И ако единъ день, нѣкой, съ по-голѣмо виждане и човѣшко чувство, капацитетъ — чужденецъ вземе присърце артистичната обработка на могжщитѣ данни на Господиновъ — и нѣкой день чуемъ името му да се шепне нѣкжде далечъ, навѣрно безсрамно бихме почнали да претендираме за своето ранно меценатство.

Нищо нѣма чудно въ това. Съпоставяйки Господиновъ съ най-реномиранитѣ ни оперни артисти, а и по мѣродавното мнение на специалисти, човѣкъ дръзва да го сравни по гласови предразположения съ тъй наречениттѣ всемирни известности.

Разбира се, че едни само феноменални данни не сж достатъчни. Затова радостно е човѣкъ да вижда какъ Господиновъ напредва съ бързи крачки; предишнитѣ му и сегашния концерти.

Драматиченъ теноръ par excellence, Георги Господиновъ е щастливъ да съчетава стихийната мощность на гласа си, безупречната дикция и чистота, съ една все по-растяща художествена пластичность, съ която именно се оформя звуковата игра т. е. самото абсолютно Изкуство. Нѣкаква естествена, бихъ казалъ хладна стилизираность, е добъръ и лесенъ залогъ, че Господиновъ може да постигне окончателно владение на гласа си подъ ритъма на духовното въ онова, което пѣе.

Господиновъ вече има завидно име въ Народната ни опера. Той е една гордость за Ямболъ и за България, която уви не умѣемъ да ценимъ, за да й дадемъ възможность да ни се отплати съ всичката широта на своитѣ дарования.

Кръстю Кебеджиевъ — ученикъ въ Кралската Музикална Академия, Буда-Пеща — сжщо буди много надежди и очарования. Ученикъ на прочутъ майсторъ на флейта, младия ни съграждaнинъ е получилъ правиленъ пжть на своя талантъ. Прекрасната му техника и вживяване сж ярки доказателства, че отъ него трѣбва да очакваме много.

Руско Паспалджиевъ направи силно впечатление съ акомпанимента си, взетъ на prima vista.

Известния композиторъ - пианистъ Мишо Тодровъ отнесе голѣма часть отъ успѣха на концерта. Накрая бѣ бурно аплодиранъ като авторъ на една изпѣта отъ Господиновъ негова пѣсень.

Н. Месечковъ

ДО СОУДЖАКЪ И ОБРАТНО.

Следъ 24 години отъ мойто първо учителство въ село Соуджакъ — по една случайность, посетихъ селата Вакъвъ, Соуджакъ и Крумово. Добри спомени ме влѣчеха къмъ тамъ: млади години, учителски идеализъмъ, обществени идеали проявени за пръвъ пжть въ бурното море на живота. Тръгналъ съ трима мои колеги народни представители, за да извършимъ пакъ една обществена работа, въ полза на тия села, съ нетърпение очаквахъ да пристигна въ селото да видя познати, да видя училището, кжщата гдето живѣяхъ, да възобновя спомени. Пристигнахъ. Множина предизвестени ме чакаха. Срещи мили, поздравления, благопожелания много. Множина не ме познаха: промѣна въ възрастьта, въ лицето. Видѣхъ училището, видѣхъ селото, кжщитѣ — все сжщитѣ. Красивия площадъ предъ общината, училището и църквата все тъй приятенъ, обрасълъ съ буйни вѣковни дървета около малката селска рѣчичка възбуди въ менъ хубавитѣ спомени на мойто учителство. Тамъ всредъ този площадъ ние прекарахме втората вечерь при приятна компания до късно, полунощь.

Една мжка ме, обаче, облада при посещението на тия три села, които азъ тъй много съмъ посещавалъ пешъ. Все сжщитѣ пжтища, все сжщитѣ непроходими пропасти, все сжщитѣ съобщителни средства. Водата все сжщата, черпена отъ «кайнаци», все въ недостигъ. А има вода доста въ околностьта, която трѣбва да се прибере и донесе въ тия села. Какъ тъй цѣли 24 години да не е направено нищо въ това отношение!!... Какви сж били тия кметове, окржжни съветници, народни представители и самото население да сж търпѣли това положение толкова време, безъ да построятъ нито единъ пжть, нито една чешмя. Защо българската душа не строи, не създава тия обществени блага, не се подава на обществено творчество. Отъ една страна бюрократизма на държавни и обществени органи неотзивчивъ на нуждитѣ на населението, отъ друга страна престжпната партизанщина да спекулира съ тия нужди за егоистични цели — сж внисали отчаяние и апатия въ населението къмъ своитѣ собствени интереси.

Време е да излѣзатъ на чело на обществената арена истински творци на обществена блага и поведатъ народа къмъ строежъ на общественото си дѣло.

Мих. Донсузовъ.

ОБЩЕСТВЕНА ХИГИЕНА.

Отъ времето когато известния санитаренъ ратникъ Ст. Кутинчевъ прави своитѣ бележити ревизии и анкети, вѣрваме, че санитарното съзнание на нашето общество не се е повдигнало много, ако не кажемъ, че се е понижило още повече. А Кутинчевъ откри и изнесе такива поразителни и отвращаващи факти около изготовлението на редица хранителни продукти, които му дадоха правото да възкликне, че ако хората знаеха всичко това, никога не биха стжпали въ такива заведения и не биха употрѣбявали фабрикатитѣ имъ.

Касае се за сладкарници, гостилници, фурни, бозаджийници и пр. Ние лично сме имали случай да се срещнемъ съ фантастично пренебрѣжение на елементарна хигиена въ такива заведения. Пословична неприязнь къмъ хигиената е характерна за голѣма часть отъ нашия народъ.

Нашия уважаванъ и енергиченъ кметъ г. Митевъ бѣше издалъ една крайно належаща заповѣдь за всички заведения, въ които се приготвя обществена храна. Добре е този красивъ жестъ да не се оставя само върху книгата, а да се предприематъ редовни и внезапни ревизии, като се има предъ видъ, че повечето въпросни заведения не преставатъ да подържатъ една сьмнителна за здравето и доброто чувство на гражданитѣ, обстановка на фабрикуване на хранителни продукти.

ПИСМО ОТЪ ПАРИЖЪ.

Въпреки че горещинитѣ правятъ да стихва все повече шумното сърце на голѣмия градъ — прогонващи жителитѣ му по курорти — въ Парижъ все още има какво да се чуе и види.

Голѣмата декоративна изложба продължава да е интересна на деня. Красотата на толкова много фантазии се е съединила съ блестящия технически гений. Не липсва и веселата култура въ тая изложба: футуристичнитѣ конферанси на г-жа и г-нъ Маринети. Мжчатъ се да убедятъ свѣта, че футуризма има да преживѣе много победи. Г-жа М. заявява, че за сега има само две силни личности въ Италия: диктатора Мусолини и футуриста Маринети.

Палящата слънчева вълна прави още по-гореща кръвьта на темпераментнитѣ галски синове и дъщери. Голѣмия националенъ праздник

ПОЕТИЧНА СЕДМИЦА.

ТѢ.

Ненуженъ ми е вихъръ маскараденъ,
ни блѣсъкътъ на мигновенъ ракетъ.
Н[illegible] замъка — предъ входа му параденъ
азъ чакамъ глухъ, азъ чакамъ нѣмъ и блѣдъ.

А въ свѣтлинитѣ ярки — многоцвѣтни
тѣ носятъ се по гладкия паркетъ
и чезнатъ като пеперуди лѣтни,
като посърналъ есененъ букетъ.

Но воплитѣ имъ горестно замиратъ
въ звънтежа лихъ на празния стаканъ;
като искри изстинали тѣ умиратъ —
че кой отъ тѣхъ е, майко, тамъ призванъ?

Цената имъ — цената на конфети
разсипани на безсърдеченъ балъ
и блѣсъка имъ — блѣсъкъ на ракети
забравени на следущия валсъ.

К. Влопетовъ

БЛѢНОВЕТѢ.

Къмъ пропасти, кървава диря бележи хорото
на слѣпитѣ съскащи жажди презъ вѣчния лесъ,
и грѣятъ смирено — погаснали сълзи отъ лотосъ,
тукъ нашитѣ блѣнове въ синя пустинность и
гибелни вести.

Сподирени съ кикотъ и въ буря отъ слънце
несгрети,
тѣ съ радость запиратъ въ обилния друмъ на
скръбьта,
и грѣятъ съ усмивка, — слънца, отъ които
не свѣти,
ни Каиновъ лжчъ, нито гибель, ни черния
резецъ на мжстьта.

Съ тѣхъ минало пръсти свѣнливо превива и
плаче —
и сякашъ стрѣхитѣ закапватъ въвъ тиха
предпролѣтна нощь.

и въ тжга съ болезнени стжпки и въ трепеть
прекрачва
вредъ южния вѣтъръ — помръкналъ съ
беззвездната площь.

И глухъ и сякашъ съ радость въздушна поени
пакъ бързо селения свѣтли цъвтятъ низъ сънѣть,
и лихъ вънъ вѣтъра тихо въ стъкла потъмнѣли
заспива самотенъ съ въздишки въ бездомний
си пжть.

Т. Драгановъ.

ИЗОСТАВЕНА.

Ти спирашъ тукъ, като ранена птица —
загубила въ живота своята брань: —
да бждешъ вѣрна и честита жрица
подъ брачниятъ алковъ богоизбранъ.

Коя си ти — не те познавамъ още
и може би, уви, не ще те знамъ всегда;
но твоитѣ очи — беззвѣзни нощи —
оставиха въ сърцето ми бразда.

Ще тръгнешъ пакъ зарѣяна въ причуди —
кжде? — въ незнайни далнини, въ света,
и нечии сърца ти ще погубишъ
съ отровата на своята красота.

А въ скутитѣ на грубитѣ женихи,
срѣдъ огнеструйна и коварна сласть
ще бждешъ ти безропотна и тиха,
като въ предѣлитѣ на чужда власть.

. . . .

Ти спирашъ тукъ, като ранена птица,
де никой нѣма да ти стори кжть!
Мечтала нѣкога да бждешъ жрица,
съ горчива данъ завръщашъ се отъ пжть...

Лео Коенъ.

* *
*

Черната орисъ зловещо ще съска,
зловещо ще съска въвъ нашия День;
и ярость и злоба тя вѣчно ще пръска
въвъ тихитѣ взори на синия блѣнъ.

Ние самотни мълкомъ ще бродимъ,
мълкомъ ще бродимъ по нашия пжть —
и вѣчно несрети — вѣчно ще ходимъ
проклели на вѣки бащиний кжтъ.

Подели кръста си къмъ свята Голгота,
къмъ свята Голгота на своя животъ —
и въ ярость и въ сълзи плете ни живота,
тежката Нужда на черний хомотъ.

Н. Месечковъ.